

слідів, а також подальше удосконалення окремих методологій розкриття кримінальних правопорушень у розрізі становлення віртуального сліду як самостійного елемента криміналістичної характеристики.

Список використаних джерел:

1. Хижняк Є. С. Поняття віртуальних слідів та їх значення у процесі розслідування злочинів. *Актуальні проблеми держави і права* : зб. наук. пр. / Видавничий дім «Гельветика», Одеса, 2017. Вип. 79. С. 159–166.

2. Узагальнення судової практики розгляду справ про злочини у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), автоматизованих систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку. URL : [http://www.viaduk.net/clients/vsu/vsu.nsf/\(documents\)/AFB1E90622E4446FC2257B7C00499C02](http://www.viaduk.net/clients/vsu/vsu.nsf/(documents)/AFB1E90622E4446FC2257B7C00499C02). Назва з екрана.

Безрученко Катерина Володимирівна,
курсант навчально-наукового інституту № 1
Національної академії внутрішніх справ

ПРОБЛЕМИ ДОПИТУ ЖІНОК – ПОТЕРПІЛИХ ВІД НАСИЛЬНИЦЬКИХ ЗЛОЧИНІВ

Ситуація з домашнім насильством в Україні досягла свого піку. Навіть Європейські партнери звернули на це увагу і вимагають від держави постійного захисту від домашнього насильства.

На законодавчому рівні дані заходи за останні два роки зрушилися із мертвої точки. Так, відповідно домашнє насильство закоплене в окремому Законі України «Про запобігання та протидію домашньому насильству». Відповідно до цього Закону під домашнім насильством розуміють – діяння (дії або бездіяльність) фізичного, сексуального, психологічного або економічного насильства, що вчиняються в сім'ї чи в межах місця проживання або між родичами, або між колишнім чи теперішнім подружжям, або між іншими особами, які спільно проживають (проживали) однією сім'єю, але не перебувають (не перебували) у родинних відносинах чи у шлюбі між собою, незалежно від того, чи проживає (проживала) особа, яка вчинила домашнє насильство, у тому самому місці, що й постраждала особа, а також погрози вчинення таких діянь [1].

Крім цього, у Кримінальному кодексі України також передбачена відповідальність за домашнє насильство. У законі про кримінальну відповідальність застосовано модель, яка передбачає окремий склад злочину – «Домашнє насильство» (ст. 126-1 КК України) та окрему кваліфікуючу ознаку певних складів злочинів (ч. 2 ст. 152, ч. 2 ст. 153 КК України) – «вчинення злочину щодо подружжя чи колишнього подружжя або іншої особи, з якою винний перебуває (перебував) у сімейних або близьких відносинах» [2].

До основних способів виявлення насильства в сім'ї відносять : анкетування вразливих груп населення (жінок різного віку, дітей); постійний нагляд за підконтрольною територією дільничним офіцером поліції; активне державне реагування на факт можливого скоєння домашнього насильства; повідомлення громадян; звернення від лікувальних закладів; облік та контроль сімей, що знаходяться на обліку.

Особливої уваги заслуговує програма-підтримка «ПОЛІНА» – це поліцейська мережа проти насильства. Вона починалася в трьох областях: Дарницький район міста Києва, в Малиновському районі Одеси і місті Северодонецьку Луганської області. В цьому році поліція розширила діяльність цієї мережі ще на декілька областей (Дніпропетровська, Донецька, Львівська, Хмельницька). Суть полягає в тому, що виїзд пов'язаний із насильством відбувається не лише за участі патрульної поліції, але й фахівців кримінальної поліції і спеціальної поліції, якщо є інформація про дитину. Поліція працює з соціальними працівниками та з громадськими організаціями [3].

Більшість фактів вчинення домашнього насильства є прихованими через особистий, інтимний характер вчиненого по відношенню до потерпілою. У зв'язку з цим існує необхідність розробити окрему тактику допиту жінок, постраждалих від домашнього насильства. На нашу думку такий допит повинен базуватися на наступних положеннях:

а) починати допит із бесід на теми, які безпосередньо не стосуються предмету допиту, використовуючи дані, отримані при криміналістичному вивченні особистості потерпілої;

б) спостерігати за невербальними проявами (мімікою, жестами, поведінкою) потерпілої;

в) оперативно корегувати власну діяльність, особливу увагу приділяти не лише змісту власних реплік, оцінок, але й інтонації, тональності їх висловлення.

Показання потерпілих у зв'язку з посяганням на їх статеву свободу та недоторканість, відрізняються як правило підвищеною емоційністю. Потерпілі, як правило, тривалий час зберігають в емоційній пам'яті те, що пережили: страх, біль, відчай, фізичне страждання. Також, головне для слідчого під час такого допиту – не допускати тривалої тиші. Це особливо пригнічує потерпілу особу.

Враховуючі це, при допиті потерпілої від домашнього насильства, слідчий повинен дотримуватись правил пристойності, виявляти ніжність, люб'язність, чемність, вихованість, підтримувати її морально. Тоді ефективним буде проведення такого допиту слідчим жіночої статі.

Отже, домашнє насильство щодо жінок дуже емоційна тема. Допит таких осіб вкрай важкий та напружений. Для його ефективності необхідно налагодити емоційний контакт з особою та ставитись до неї максимально коректно та толерантно. Такі особи потребують уваги та підтримки.

Список використаних джерел:

1. Про запобігання та протидію домашньому насильству: Закон України від 07.12.2017 № 2229-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/2229-19>.

2. Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України з метою реалізації положень Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами: Закон України від 06.12.2017 № 2227-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2227-19>.

3. Поліція поширює проект протидії домашньому насильству «Поліна» на всю Україну – Клименко. Інтернет ресурс. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/news-policija-poshyriye-proekt-protydii-domashniomu-nasylstvu-na-vsiu-ukrainu-klymenko/30204166.html>.

Бідняк Валентин Анатолійович,
здобувач Міжрегіональної Академії управління персоналом

ОСНОВНІ ВИДИ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗНАТЬ ПРИ РОЗСЛІДУВАННІ ЗЛОЧИНІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ НЕЗАКОННИМ ВИКОРИСТАННЯМ БЮДЖЕТНИХ КОШТІВ У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

В період реформ та трансформацій, медицина одна із перших потерпає змін. Високий рівень захворювань, інвалідності населення, низький рівень медичного обслуговування та обладнання потребують кардинальних змін. Але не завжди розподіл виділених коштів використовуються без порушень закону. Тому, одним із пріоритетних напрямів, визначених Департаментом стратегічних розслідувань Національної поліції України, є протидія злочинам у бюджетній сфері за певними галузями, серед яких охорона здоров'я.

При розслідуванні злочинів, пов'язаних із незаконним використанням бюджетних коштів у сфері охорони здоров'я відносять злочини, які вчиняються при складанні, розгляді, затвердженні й виконанні бюджетів, а також при здійсненні контролю за виконанням бюджету. Це злочини, передбачені статтями 191, 210, 211, 222, 364, 365, 366, 367, 368 КК України.

Злочини, які вчиняються у бюджетній сфері в цілому були досліджені науковцями як з криміналістичної точки зору, так і з кримінально-правової. Але економічні правопорушення в галузі охорони здоров'я залишилися поза увагою дослідників.

В нашій державі галузь охорони здоров'я майже повністю фінансується за рахунок державного бюджету, а також із місцевих бюджетів, різноманітних фондів, позик міжнародних банків, благодійних внесків тощо, що розширює обсяг різноманітних